

TORSBY KOMMUN

POLICY FÖR UTBYGGNAD AV MOBILTELENÄTET I TORSBY KOMMUN

Antagen av kommunfullmäktige den 2004-06-23, kf §74

INLEDNING

Utbyggnaden av den tredje generationens mobiltelefonisystem (3G) pågår som bäst i Sverige. Det kallas UMTS, Universal Mobile Telecommunications System. Fyra operatörer har fått licenser av Post- & Telestyrelsen att bygga ut detta system intill 99,98% täckning av landets bostadsadresser till 31 december 2003. Parallellt pågår fortfarande i viss omfattning utbyggnaden av det tidigare systemet GSM, Global System Mobile Communication. Detta system bygger på teknik för att överföra tal och text. UMTS kan mer jämföras med ett mobilt bredband, vilket innebär att mobiltelefonen kommer att kunna fungera som en dator med långt fler användningsområden.

I båda systemen byggs basstationer som består av sändare och mottagare som är kopplade till ett antal antenner. Teknikdelen kan inrymmas inne i byggnader eller i små fristående byggnader, 6-7 kvm stora. Antennerna kan placeras på tak, fasader eller bäras av fristående torn eller stagade master.

I de föreskrifter som gäller för operatörernas licenser anges att minst 30% av befolkningstäckningen skall ske med respektive operatörs egen infrastruktur. Det bedöms innebära att operatörerna kommer att bygga de egna infrastrukturen i framförallt de större städerna, där huvuddelen av antennerna kan placeras på byggnader. En samverkan mellan operatörerna kommer därför sannolikt främst att ske i glesare bebyggda områden där utbyggnaden blir mer kostsam genom att bland annat antennerna måste bäras av torn eller master.

Utbyggnaden i Torsby är känslig i flera avseenden. Dels måste antenner på tak och fasader placeras och utformas så att de inte stör vår upplevelse av rummen mellan husen och byggnaders kvaliteter, dels har vi många värdefulla naturmiljöer i och kring tätorterna där nya master och torn kan utgöra allvarliga ingrepp. Till detta kommer den osäkerhet och ibland oro som människor kan känna inför hälsoriskerna med de elektromagnetiska fälten.

Det kan vara orimligt att tillmötesgå flera operatörers önskemål om att bygga master eller torn inom ett område. Detta understryker behovet av dels samordning operatörerna emellan, dels kontinuerliga diskussioner mellan plan- och bygglovkontoret och operatörerna.

UTGÅNGSPUNKTER

Natur- och kulturvärden, friluftsliv

Allmänt gäller att master, torn, antenner, teknikbyggnader och kabeldragningar skall placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden (Plan- och Bygglagen 3:14). De skall ha en form och färg som är estetiskt tilltalande och som ger en god helhetsverkan. All byggd miljö skall omhändertas varsamt. I bebyggelseområden som är särskilt känsliga får byggnader och miljöer inte förvanskas. Områden med särskilt värdefull bebyggelse finns redovisade dels i kommunens översiktsplan, dels i en kulturhistorisk bebyggelseinventering i Torsby tätort. Dessa handlingar är ett kunskapsunderlag och rekommendationer för bland annat detaljplannearbete och handläggning av bygglov. Handlingarna beskriver bl a vad som är särskilt värdefullt eller karaktäristiskt i ett antal byggnader och miljöer.

I Torsby kommun finns vidare områden som är av riksintresse på grund av sina natur- och kulturvärden, och deras betydelse för turismen och friluftslivet. Sådana områden skall enligt Miljöbalken skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dessa värden. I Översiktsplanen finns beskrivningar av dessa riksintressanta områden.

I de särskilt känsliga områdena krävs ingående studier av hur master och antenner kan placeras och utformas. I vissa fall bör nya master inte komma ifråga, eftersom de alltför påtagligt kan störa natur- och kulturvärden samt turismen och friluftslivets intressen. Tidiga kontakter med Plan- och Bygglovenheten skall äga och har ägt rum för att klargöra om ett visst projekt är lämpligt att bearbeta vidare med hänsyn till dessa förhållanden.

Master och torn är exempel på anläggningar som kan anses ändra naturmiljön avsevärt på en plats. I sådana fall skall anmälan för samråd med Länsstyrelsen göras, enligt Miljöbalken 12 kap 6§.

Kommunen avser även under handläggningen i möjligaste mån eftersträva dialog med länsstyrelsen i särskilt känsliga områden.

Den elektromagnetiska strålningen

Det finns delade meningar om de elektromagnetiska fältens påverkan på människor. Utifrån den kunskap som finns idag bedömer dock de statliga myndigheterna att basstationer för mobiltelefoni inte innebär någon risk för strålningskador. Här stödjer sig myndigheterna på utlåtanden från Statens Strålskyddsinstitut (SSI). Det finns också rättsfall som visar att strålningsrisker inte bedöms utgöra skäl till avslag i bygglovsärenden. SSI har tillsammans med Boverket, Post- & Telestyrelsen, Socialstyrelsen och Arbetsmiljöverket utgivit informationsbroschyren "Strålning från mobiltelefonsystem" hösten 2002, som finns tillgänglig hos Torsby kommun.

PLACERING OCH UTFORMNING – RÅD OCH RIKTLINJER

Master och torn

Så få master som möjligt bör totalt utplaceras på naturmark inom kommunen. Särskilt känsliga är de områden som är av riksintresse på grund av sina natur- eller kulturvärden, eller genom att de har stor betydelse för turismen- och friluftslivet.

Om naturmiljön på platsen kan bli väsentligt ändrad skall samråd ske med Länsstyrelsen enligt Miljöbalken 12 kap 6 §. Om det finns en känd eller trolig fornlämning krävs också samråd med Länsstyrelsen enligt Kulturminneslagen.

HANDLÄGGNING AV ÄRENDET – RÅD OCH RIKTLINJER

Samlad utbyggnadsplan och samutnyttjande

Boverket har i skrivelse framfört att mobiltelefonmasternas lägen kännetecknas av ömsesidigt beroende. Trycket på att finna lämplig mark för utplacering av master kommer att öka. Det är sällan lämpligt att pröva en enstaka masts påverkan på motstående intressen, eftersom varje mast ingår i ett system av master, en helhet.

Prövningen bör i stället gälla systemet master, med möjlighet att pröva etappvis.

För att begränsa antalet master i landskapet skall olika operatörer så långt möjligt utnyttjar samma master.

Torsby kommun tillkännager samtliga inkomna ansökningar om nya master genom information på kommunens hemsida med angivande av i vilket handläggningsskede varje mast befinner sig.

Bygglov – resp. bygganmälsplikt

Antenner och kabeldragningar på tak och fasader är inte bygglovpliktiga om de placeras, utformas och färgsätts på ett sådant sätt att de inte påverkar byggnaders yttre på ett avsevärt sätt. Bygganmälan krävs ej.

För teknikrum inom en byggnad krävs inte bygglov, men däremot en bygganmälan.

För ett teknikutrymme som byggs på tak eller fristående på marken krävs såväl bygglov som bygganmälan. Detsamma gäller torn eller master.